

Winter 19

wml
Limburgs drinkwater

heerlijk water

Munthee is hot

Waar komt
mijn kraanwater
vandaan?

De
watercirkel

onderandere

winter19

4 / 5

Muntthee is hot

Maar waarvan kun je nog meer een lekkere thee trekken?

6 / 7

Waar komt mijn kraanwater vandaan?

10 / 11

De watercirkel

En een Limburgs huis met eigen drinkwater

Termijnbedragen en jaarafrekening, hoe zit het precies?

Drinkwater kost geld. Water is er gratis in de Limburgse bodem en in de Maas, maar voor het oppompen, zuiveren, controleren en 'thuisbezorgen' moet betaald worden. Gelukkig niet zoveel. Zeker niet als je het vergelijkt met flessenwater. Dat komt ook, doordat WML geen winst op water hoeft te maken. We leveren tegen kostprijs. Maar er moet wél betaald worden. Niet alleen voor elke liter water, maar ook een vast bedrag voor de aansluiting. En je betaalt belasting en BTW. Dat laatste gaat niet naar WML, maar heffen we namens de overheid.

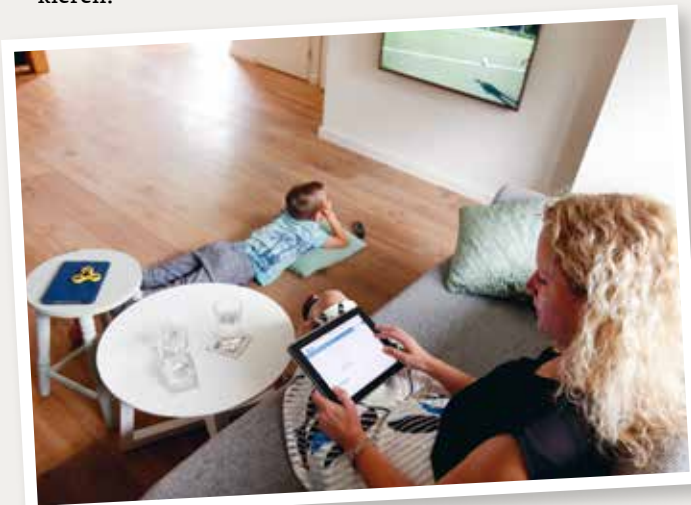
Termijnbedragen

De meeste mensen betalen niet graag in één keer een groot bedrag. Daarom rekenen we het water niet per jaar af, maar betaalt u uw rekening per maand of per drie maanden (voorschotten). Op basis van uw verbruik in het afgelopen jaar schatten wij uw verbruik voor het komende jaar in. Als u het voorgaand jaar niets verbruikt hebt (bijvoorbeeld bij een nieuwbouwwoning), dan maken we zelf een schatting. Dat bedrag delen we door het aantal termijnen. Dat is het

termijnbedrag dat we in rekening brengen.

U kunt kiezen op welke manier u uw termijnbedragen wilt betalen:

- per maand of per kwartaal via automatische incasso;
- per kwartaal via iDEAL;
- per kwartaal via een eigen overschrijving of internetbankieren.

Voorkom incassokosten en betaal op tijd

.....

Te laat met betalen? Dat kan natuurlijk een keer gebeuren. In dat geval sturen wij een kosteloze herinnering met de vraag alsnog voor een bepaalde datum te betalen. Doe dat dan vooral op tijd. Anders moeten we u een laatste herinnering sturen, waarvoor wij incassokosten moeten rekenen. In dat geval verhogen we het te betalen bedrag met €15,-. De wet zegt dat we u dan €40,- mogen berekenen, maar we geven graag nog een laatste kans voor we daartoe overgaan. Betaalt u niet binnen zeven werkdagen? Dan brengen wij alsnog de overgebleven €25,- incassokosten in rekening. Ook is het dan mogelijk dat onze incasseerder bij u langskomt. Als dit ook geen resultaat oplevert, dan moeten we helaas het water afsluiten. Gelukkig komt het bijna nooit zover.

Jaarafrekening

Het termijnbedrag blijft een schatting. Eén keer per jaar weten we wat u écht verbruikt hebt; als u de watermeterstand aan ons door hebt gegeven. Dan krijgt u een jaarafrekening. Op deze jaarafrekening vindt u de werkelijke kosten.

Van dit totaalbedrag trekken we natuurlijk de bedragen af die u iedere termijn al betaald hebt. Het kan dan zijn dat u al te veel betaald hebt, maar het kan ook zijn dat u nog bij moet betalen. In beide gevallen verrekenen we dat met de eerstvolgende termijn die u moet betalen. Die valt dan iets hoger of lager uit. Op onze website wml.nl/thuis/jaarafrekening staat een voorbeeld van een jaarafrekening met uitgebreide uitleg. Op basis van uw jaarverbruik maken we een nieuwe inschatting van uw verbruik in het komend jaar. Op die manier stellen we ook een nieuw termijnbedrag vast.

Overzicht financiële gegevens

U kunt op ieder moment een overzicht bekijken van wat u per periode betaalt, jaarafrekeningen en mogelijk nog niet

MIJNWML

Een jaar niet betalen voor uw water!

Kans maken op één jaar gratis water?

Betaal dan vanaf nu uw waterrekening via automatische incasso (AI).

Dat kunt u gemakkelijk en snel regelen via mijnWML. Naast betaalgemak kan het een jaar lang gratis water betekenen. Kijk voor de actievoorwaarden op www.wml.nl/actievoorwaarden.

Met een automatische incasso kunt u ook per maand betalen in plaats van per drie maanden. Het verdelen van de kosten over twaalf maanden is meestal prettiger dan een hoger bedrag per drie maanden. Toch?

betaalde bedragen. Ga daarvoor naar het klantportaal op www.wml.nl. Log in of maak een account aan. Op de website staat een handig filmpje als u hulp nodig heeft bij het aanmaken van een account. Nadat u ingelogd hebt, kijk op 'Mijn financiële gegevens'. Daar ziet u alle jaarafrekeningen en betalingen staan. Zo houdt u altijd overzicht. Handig!

Muntthee is hot

Maar waarvan kun je nog meer een lekkere thee trekken?

Muntthee is heerlijk fris en laat zich lekker zoet maken met een scheutje honing. Je kunt munt ook perfect combineren met bijvoorbeeld steranijs (dan iets minder munt gebruiken) of met een kaneelstokje. Dat geeft een bijzonder 'kruidig' smaakje aan de thee. Je proeft eerst een vleug kaneel en eindigt met de frisse munt. Heerlijk winters. Straks in de zomer kun je in plaats van kaneel ook citroen toevoegen, of sinaasappel of limoen. De citrusvruchten moet je eerst wat boven het glas uitknippen, voor je ze toevoegt om voldoende smaaktegenwicht te bieden aan de munt.

Lekker

In de winter zijn weer verse cranberries te koop. Ook daarvan kun je een heerlijke thee zetten: doe wat bessen samen met een schijfje citroen in een glas en giet daar kokend water op of hete thee. Er wordt gezegd dat het helpt om blaasontsteking te voorkomen, zoals er ook gezegd wordt dat bepaalde soorten thee zorgen voor een betere stoelgang, beter humeur, sterker immuunsysteem, hoger energieniveau of betere focus. Wij weten het niet, maar we weten wel dat het heel lekker is. Net als theezetten van een verse gemberwortel, kardemom en rozemarijn.

Heel veel munten

Hou je het liever bij muntthee? Ook dan kun je nog heel veel variëren. In het tuincentrum vonden we namelijk chocolademunt (beetje als 'After Eight'), grapefruitmunt, aardbeimunt, citroenmunt, ananasmunt, gembermunt en Zwitserse munt. Deze laatste is heerlijk, bijna kauwgomachtig fris en ook zeer geschikt voor icetea.

Yerba

Helemaal eigentijds is Yerba mate. Yerba is een thee-achtige drank die vooral in Argentinië, Uruguay, Paraguay en het zuiden van Brazilië wordt gedronken. 'Yerba' staat voor de kruidenblaadjes, 'mate' is de drinkkop (kalebass) waaruit men de yerba, overgoten met heet water, drinkt. Mate wordt in de winter warm en in de zomer koud gedronken. Er zit flink wat cafeïne in en ook hier worden allerlei gezondheidsclaims aan gehangen. Maar de smaak is ook heel bijzonder: een sterke, uitgesproken, soms ietwat rokerige smaak met een licht of stevig bittertje.

Theetuin

Je kunt in de tuin of in potten heel veel kruiden kweken waar je heerlijke thee van kan trekken. Wij proefden zo heerlijke thee van:

- Kamille
- Salie
- Citroenmelisse
- Verveine (citroenverbena)

En groeit er brandnetel tussendoor? Geeft niets. Ook daar kun je een lekkere thee van trekken. Alleen van de toppen van de jonge scheuten overigens. Die hebben een bijzondere kruidige smaak.

Salie

Brandnetel

Kamillethee

Het beste in Limburg naar boven gehaald

Waar komt mijn kraanwater vandaan?

Streekproducten zijn 'hot'. En het meest gebruikte streekproduct komt gewoon elke dag uit de kraan! De bronnen voor het Limburgse drinkwater zijn altijd dichtbij. Daarom drink je in Wessem ander water dan in Wittem. Echte fijnproevers proeven ook een smaakverschil tussen bijvoorbeeld water uit het mergelrijk heuvelland of water van de zanderige Mookerhei.

Bronnen

Wil je weten waar het kraanwater bij jou thuis vandaan komt? Kijk dan op limburgsdrinkwater.nl. Daar staat per gemeente aangegeven uit welke bronnen WML tapt. Zo komt er in Mook en Middelaar "Mookerhei-water" uit de kraan. Venlo krijgt bijna al haar water uit natuurgebieden in de buurt: Groote Heide en de Maasduinen. En het drinkwater

voor Brunssum wordt bereid in de Schinveldse bossen. De nieuwe site biedt nog veel meer weetjes over jouw drinkwater en tips om de bronnen voor het drinkwater goed te beschermen.

Genieten

Dat laatste is van belang, want we wonen en werken vaak letterlijk op het drinkwater van morgen en overmorgen. Samen kunnen we ervoor zorgen dat de grond en daarmee het water schoon blijft. Zo kunnen we van het drinkwater, maar ook van de bronnen blijven genieten. Want die bronnen liggen vaak op de mooiste plekken van Limburg. Bij de bronnenkaart van limburgsdrinkwater.nl vind je dan ook allerlei fiets- en wandeltips. Veel plezier!

6 /

7

wml

Jens

Wij vroegen Limburgers waar ze denken dat hun water vandaan komt. Zoals Jens Trines in Meijel. Hij werkt in het Oranje Hotel waar hij bijvoorbeeld de glazen spoelt met WML-water. "Ik denk dat ons water uit de Maas komt. Toch?" zegt hij aarzelend. Dat had goed gekund, want iedereen rond Meijel drinkt water uit de Maas. Maar Meijel zelf niet. Dat komt uit een diepe put in Ospel en wordt ontkalkt voor het in het Oranje Hotel uit de kraan stroomt.

Luuk

Luuk Vermeulen, van Zonneveld 1966 - Wijn&Gedistilleerd, weet alles van zijn dranken. Maar weet hij ook waar het kraanwater in Stein vandaan komt? Luuk denkt dat het gaat om oppervlaktewater: "Ik denk dat het uit de Maas komt!" Dat klopt niet. In Stein komt, om in termen van Luuk te spreken, een blend uit de kraan van onthard water uit de mergelgronden van Maastricht en water uit de putten van Susteren-Roosteren.

Monique

In Vaals treffen we een kenner; Monique Saive. Zij weet alles van het water dat hier uit de kraan komt: "Dat is water uit de Duitse Eifel en het is het allerzachtste en wat mij betreft ook allerlekkerste water van Limburg." Ze heeft het goed. Een paar procent van het water dat WML levert komt niet uit Limburg maar uit Duitsland. En ja, smaak is ook voor Duits water natuurlijk een *Geschmackssache*.

Weetjes

Nationaal park Maasduinen

In het grondwaterbeschermingsgebied ter grootte van maar liefst 558 hectare pompt WML het water op van 30 tot 110 meter diepte.

Echt-Susteren

Een belangrijke leverancier van water. Liefst 17,3% van het Limburgs drinkwater komt hier vandaan.

Westelijk Mergelland

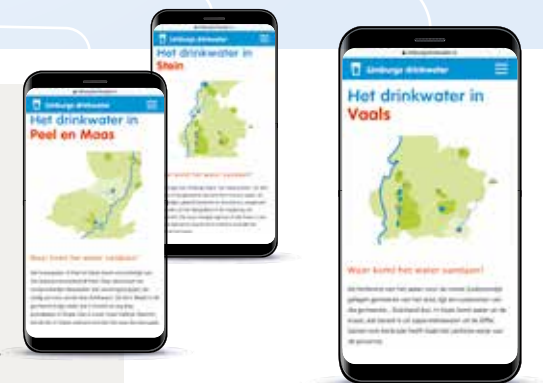
Door de poreuze ondergrond is het grondwater hier gevoelig voor alles wat er bovenop gebeurt. Niet voor niets ligt hier een grondwaterbeschermingsgebied van maar liefst bijna 5.000 hectare.

300

In totaal zijn er meer dan 300 waterputten verdeeld over heel Limburg: van Eijsden tot de Mokerhei.

limburgsdrinkwater.nl

Nieuwe website vertelt alles over jouw drinkwater.

WML put voor water uit put

WML haalt welbeschouwd al haar water uit de grond. Want zelfs het water uit de Maas wordt naast een voorraadbekken uit 40 meter diepe bronnen gepompt. In totaal zijn er meer dan driehonderd grondwaterputten verspreid over heel Limburg. En al die putten moeten onderhouden worden. Sommige wel drie, vier keer per jaar. Speciaal daarvoor beschikt WML over een zogenoemde 'puttenploeg'. Een zeer gespecialiseerde onderhoudsploeg die alle putten van WML inspecteert en waar nodig onderhoud uitvoert. Eén van de specialisten van de puttenploeg is Sjaak Kleuskens. We spreken hem tijdens de reparatie aan een grondfilter in Heel.

"Hier in Heel moeten we de putten wel drie tot vier keer per jaar inspecteren. Doordat hier zuurstofarm grondwater samenkomt met het zuurstofrijkere water uit de Maas dat uit het voorraadbekken doorsijpelt, zien we veel metaalneerslag in de put ontstaan. Daardoor kan die verstopt raken. Wij halen de pomp uit de put en kunnen dan een onderwatercamera naar beneden laten zakken in de put, waarmee we de conditie van de put meter voor meter in beeld kunnen

brengen. De diepste 'pompput' is 367 meter diep, dus dat is een hele inspectie."

De diepste
'pompput' is
367 meter diep

Wordt er vervuiling vastgesteld dan wordt een speciale hogedrukreiniger neergelaten in de put die met grote hoeveelheden water onder hoge

druk (190 bar) de wanden van de put weer schoonspuit. Dat onderhoud is belangrijk, want is een put te vies of is deze beschadigd, dan moet een nieuwe put geslagen worden en dat is niet alleen duur, maar belast ook het milieu. Vandaar dat Sjaak en zijn collega stelselmatig de bronnen af gaan om daar de pompen en de putwanden te controleren en zo nodig ook te repareren. Dat gebeurt met hoogwaardige apparatuur en veel expertise. ■

Leven op het water van morgen

Bij WML halen we het beste in Limburg naar boven. Natuurlijk door drinkwater te produceren uit grond- en oppervlaktewater.

Zonder dat we het beseffen speelt water een rol in ons dagelijkse Limburgse leven. Wij Limburgers wonen, werken, sporten, studeren, feesten en spelen namelijk op water. Onder onze voeten, diep in de bodem, stroomt het. Totdat het lokaal gewonnen en gezuiverd thuis uit de kraan komt. Een streekproduct met misschien wel onderschatte waarde. Overal net iets anders. Altijd proef je een beetje Limburg. Daarom nu extra aandacht voor het drinkwater én haar bronnen. Weet u de herkomst van uw water? Ontdek het op limburgsdrinkwater.nl.

Ons drinkwatersysteem

Houd de bronnen schoon

Het water onder je voeten is het drinkwater van morgen. Laten we er daarom samen voor zorgen dat de Limburgse grond en daarmee het Limburgse water schoon blijft.

Drie tips voor thuis:

- Gebruik natuurlijke middelen in de tuin en voor het terras, want alles wat je gebruikt komt in de grond terecht. Voor het reinigen van groene aanslag zijn bijvoorbeeld veel chemicaliën te koop. Maar als je bewust met het grondwater om wilt gaan, gebruik je verdunde schoonmaakazijn, groene zeep en schuur je met zand en een harde borstel.
- Breng medicijnen die je niet meer gebruikt terug naar de apotheek of breng ze naar het klein-chemisch afval.
- Was de auto liefst bij de autowasstraat, want ook alle stoffen die van je auto afkomen sijpelen de grond in.

In waterwingebied en grondwater-beschermingsgebied gelden veel strengere regels en kan bijvoorbeeld een dumping van drugsafval tot enorme problemen leiden. Zie je daar iets verdachts? Schakel dan meteen de politie in (0900-8844) of bel de milieuklachtenlijn van de provincie (043-361 70 70). Kom je zelf in waterwingebieden, hou je dan aan de aanwijzingen op de borden. Hou honden bijvoorbeeld aan de lijn en laat helemaal geen afval achter.

In waterwingebieden gelden vaak strenge regels. Maar ook in grondwater-beschermingsgebieden zijn er veel regels die bedoeld zijn om het grondwater te beschermen. Die gaan bijvoorbeeld over mest en bestrijdingsmiddelen, maar ook over bouwen en verzetten van grond. Je kunt met de app 'Duurzaam Schoon Grondwater' direct zien of je in een grondwaterbeschermingsgebied bent, woont of werkt. Als dat zo is: zorg dan dat je de regels goed kent.

De watercirkel

Water dat bij jou uit de kraan komt en wegstroomt in het putje komt ooit weer opnieuw uit die kraan. Het is een watercirkel. Dat is mooi, want zo raakt het water nooit op, maar het maakt de watervoorziening ook kwetsbaar. Want alle vervuiling die je aan het water toevoegt, zoals bijvoorbeeld:

- medicijnresten die je wegspoelt,
- onkruidverdelger die je gebruikt in de gieter,
- olie die je wegspoelt bij het autowassen.

Kijk even mee naar de cirkel.

WML pompt water op 2.5% uit een bekken bij de Maas ① en 75% uit diepere grondlagen. ② Dat water wordt ③ gezuiverd, soms onthard en dan thuis ④ of elders geleverd. Daar wordt het water gebruikt en het komt via het riool en een rioolwaterzuivering ⑤ terug in beken en rivieren of het sijpelt langzaam naar die diepere grondlagen. En dan begint alles weer opnieuw.

Dat klinkt mooi. Maar WML merkt steeds vaker dat haar grondstof vervuild is met wat u en de industrie in het water hebben gegooit. Chemicaliën, medicijnresten, oplosmiddel, onkruidverdelger... Het werkelijk weer schoon krijgen van het drinkwater wordt daardoor steeds moeilijker en duurder. De oplossing daarvoor ligt bij jezelf: weet wat je wegspoelt.

Limburgs huis met eigen drinkwater

In Melderslo staat sinds 2016 een unieke, duurzame woning. Door modulaire houtskeletbouw toe te passen is het huis 10x duurzamer dan een normaal huis. Daarnaast is het huis niet alleen energieneutraal (dankzij onder meer 27 zonnepanelen, driedubbel isolatieglas en de oriëntatie op het zuiden) maar voorziet het huis ook in het eigen drinkwater. Regenwater wordt opgevangen en vervolgens in huis gereinigd. Wij vroegen Wolf Bierens, technisch directeur

van Sustainer Homes dat deze woning bouwde, of dat een trend wordt: je eigen watervoorziening. "Zeker niet!" zegt Bierens resoluut. "Wij geloven absoluut dat dit de toekomst is van bouwen en hebben inmiddels nog 149 CO₂- en energieneutrale woningen gerealiseerd. Maar dit is de enige met een eigen watervoorziening. Simpelweg omdat daar niet direct water voorhanden was. Maar je eigen regenwater opvangen en zuiveren tot drinkwater is niet duurzamer en ook zeker niet goedkoper of veiliger. Het is verreweg het best om gewoon voor een wateraansluiting te gaan waar dat mogelijk is." Meer over deze duurzame woningen op sustainerhomes.nl

'WML zet de kraan open voor Zambia'

Nicole
Kesselaer

Nicole Kesselaer, productmanager van WML is 'koud' twee weken terug uit Zambia als we haar treffen. Ze was drie weken aan het werk bij een drinkwaterbedrijf in Zambia. "Ik ben daar vorig jaar ook geweest en heb daar toen, samen met de medewerkers van het waterbedrijf daar, naar de commerciële processen gekeken. We hebben een plan gemaakt om zaken te verbeteren. Nu, na een jaar, was ik terug voor een vervolgmisssie. Er is inmiddels een flink

.....
Wilt u ook een bijdrage leveren aan het goede werk van Water for Life? Ga dan naar www.waterforlife.nl en doneer. Alvast bedankt!
.....

aantal zaken opgepakt. In Zambia zijn de kosten voor drinkwater soms wel 10% van het inkomen. Niet iedereen is in staat om dit te betalen, waardoor schulden worden opgebouwd. Maandelijks wordt de meter opgenomen en moeten gebruikers cash gaan betalen bij een zogenoemd cashpoint. Dat zijn ze langzaam aan het veranderen. Bijna iedereen heeft wél een mobiele telefoon, dus worden facturen nu ook via sms verstuurd en kunnen betalingen via de telefoon worden gedaan. Dat moet tot beter en sneller betalen leiden."

Wereldwijd is één miljard mensen verstoken van schoon drinkwater. WML trekt zich dat aan en promoot daarom, samen met andere drinkwaterbedrijven, het waterfonds 'Water for Life'. Dat heeft effect. Want afgelopen jaar werden er door 'Water for Life' 65 waterpunten gerealiseerd, maar ook 24 kilometer nieuw leidingwerk, 1.737 huisaansluitingen, 259 publieke toiletten en er werden 30 scholen voorzien van schoon water en toiletten. Naast het ophalen van geld deelt WML ook haar kennis en kunde met andere waterleidingbedrijven in de wereld. Op die manier konden alleen al in 2018 maar liefst 321.711 mensen toegang krijgen tot schoon drinkwater en riolering. Nicole Kesselaer, productmanager van WML, is één van de experts die haar kennis deelt in Zambia. Wij spraken haar.

"Een groot gedeelte van het water dat door het drinkwaterbedrijf wordt geproduceerd wordt niet in rekening gebracht. Soms wel 50% van het water dat wordt geproduceerd. De oorzaken zijn bijvoorbeeld lekkages in het leidingnet, illegaal verbruik of bijvoorbeeld meterstanden die niet goed in rekening gebracht worden. Het doel is om dit 'niet in rekening gebracht verbruik' te verlagen waardoor er uiteindelijk meer inkomsten binnenkomen. Die kunnen dan weer geïnvesteerd worden in het

Water for life®

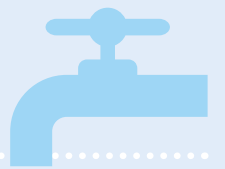
bedrijf. Vanuit Vitens Evides International worden de drinkwaterbedrijven op uiteenlopende vakgebieden intensief ondersteund. Het is fantastisch om daaraan te kunnen bijdragen. En persoonlijk kom ik elke keer met een gezonde dosis relativeringsvermogen terug uit Zambia. Dat helpt me hier weer." ■

Puzzel

Deze winter kunt u met de puzzel van WML een heel jaar gratis water winnen! Op de puzzel in de zomereditie kregen we enorm veel reacties. Uit de inzendingen (die allemaal goed waren) kozen we blind 50 prijswinnaars die allemaal de nieuwe CD van Rowwen Hèze wonnen met het bijbehorende uniek T-shirt. Wilt u kans maken een heel jaar lang gratis water te krijgen, dan hoeft u alleen de puzzel op te lossen en de uitslag op te sturen. Per post of mail.

Het principe van de puzzel is waarschijnlijk bekend. In de onderstaande puzzel zijn woorden verstopt die allen in dit magazine staan. Ze staan van links naar rechts, van onder naar boven, maar ook omgekeerd én diagonaal. Heeft u alle woorden doorgestreept, dan houdt u letters over die samen een korte zin vormen. Stuur die zin naar puzzel@wml.nl of stuur het per post naar WML, Puzzel Heerlijk Water, Postbus 1060, 6201 BB Maastricht. Inzendingen voor 1 maart 2020 tellen mee. Succes met puzzelen.

win
één
jaar
GRATIS
water

G	B	B	R	Y	N	E	O	R	T	I	C
B	R	O	N	N	E	N	O	E	E	H	T
H	E	O	N	E	D	R	U	P	R	V	O
E	V	R	N	O	P	R	B	J	M	M	O
E	I	P	U	D	W	M	M	A	I	J	U
L	U	U	R	U	W	U	O	N	N	N	L
Z	Z	T	S	U	I	A	W	P	B	T	E
A	O	D	A	R	I	M	T	N	E	K	K
M	E	R	A	Z	L	I	F	E	D	W	K
B	T	U	M	A	A	A	K	I	R	F	A
I	Q	K	R	A	A	N	E	T	A	M	G
A	T	E	R	M	E	N	E	R	G	I	E

De woorden die u
weg moet strepen:

AFRIKA
AQUARIUM
BOORPUT
BRONNEN
CITROEN
DRUK
DRUP
DUURZAAM
ENERGIE
GRONDWATER
HEEL
KRAAN
LEKKAGE
LIFE
MAAS
MATE
MIJNWML
MUNT
POMPEN
TERMIJNBEDRAG
THEE
YERBA
ZAMBIA
ZOET
ZUIVER

De hoeveelheid water voor 'een jaar lang gratis' wordt gebaseerd op uw verbruik in het voorgaande jaar. De drie winnaars verplichten zich om medewerking te verlenen aan eventuele redactionele aandacht rond het winnen. Medewerkers van WML en toeleveranciers zijn uitgesloten van deelname, maar mogen wél puzzelen.

Een droge Maas

Afgelopen zomer waren er weer zorgen over de lage waterstand van de Maas in relatie tot de drinkwatervoorziening. Dat is niet direct nodig, maar er is wél iets aan de hand. Daarom even vijf feiten op een rij.

1. De lage stand van de Maas bezorgt WML niet direct grote zorgen. Er is een groot bekken waaruit geput wordt én 75% van het Limburgs drinkwater wordt gemaakt van grondwater.
2. Het grootste probleem van weinig water in de Maas is, dat er daardoor relatief gezien meer vervuiling in zit. Dat wordt minder verdund.
3. Als het water te vies is, staakt WML de inname. Dat gebeurt soms wel de helft van alle dagen in een jaar. Samen met andere waterbedrijven die water uit de Maas en Rijn gebruiken, maakt WML zich daarom sterk voor een goede Maaswaterkwaliteit.
4. De Maas staat niet zo laag doordat WML water inneemt. Dat is op de totale afvoer van de Maas maar heel weinig. Nog geen 10 miljoen kuub per jaar. In België is dat 200 miljoen kuub en in de Biesbosch 218 miljoen.
5. De scheepvaart heeft wel last van de lage waterstanden.

OmLEIDINGroute

Enkele keren per jaar ontstaat er bij WML een lek in een grotere leiding die ervoor zorgt dat veel huishoudens plots zonder water komen te zitten. Op die momenten gaat WML niet alleen het gat repareren; de monteurs gaan ook onmiddellijk op zoek naar een manier

om de adressen toch snel van water te voorzien. Het hele WML-leidingnetwerk bestaat uit 60 afzonderlijke 'drukgebieden'. Door een gesloten afsluiter tussen twee drukgebieden open te zetten, kan WML er soms voor zorgen dat huishoudens vanaf de andere kant alsnog water

krijgen. Eerst wordt met een geavanceerde computersimulatie gekeken wat er exact gebeurt als de zone-afsluiter opengezet wordt. Heeft dat het gewenste effect, dan isoleert WML de plek van het lek en zorgt WML snel voor een omleidingsroute. Zo hebt ú weer water.

Water op de basisschool

Ruim **twee derde** van de basisschoolkinderen krijgt zoet drinken mee naar school. Ook ontbreekt het op veel scholen aan goede mogelijkheden om kraanwater te tappen. Terwijl kraanwater gewoon een populaire dorstlesser is onder kinderen op de basisschool: **twee derde** vindt kraanwater (een beetje tot heel) **lekker**.

Drie op de vier kinderen drinkt het thuis dan ook elke iedere dag. Wellicht goed om eens over een watertap op school te beginnen en om gewoon een flesje Limburgs kraanwater mee te geven.

WML in je aquarium

Kan een kleurrijke tropische zoetwatervis, die oorspronkelijk leeft in de wateren van bijvoorbeeld Afrika of Zuid-Amerika ook goed gedijen in een aquarium vol Limburgs kraanwater?

Wel degelijk! vertellen ze bij Zoetwater Aquaristic Venlo; een echte speciaalzaak op dit gebied. Vanuit heel Limburg en grote delen van Duitsland komen liefhebbers van een aquarium thuis naar deze experts. Eigenaar Wim

Engels: "In al onze 150 aquaria zit Limburgs kraanwater. 20% daarvan wordt ook wekelijks verversd omdat je niet alles eruit kunt filteren. We moeten bovendien voor met name voor enkele Zuid-Amerikaanse vissen de Ph-waarde van het water vaak wat omlaag brengen. Die waarde meten we digitaal. Als de Ph omlaag moet, kan dat met een vloeistof die we hier verkopen of, volkomen natuurlijk, met een eikenextract." Bedrijfsleider Uwe Hendricks: "Ieder aquarium hier heeft

zijn eigen watertemperatuur en zijn eigen hardheid. Wij zorgen voor de optimale leefomstandigheden voor de vissen en adviseren liefhebbers hoe ze dat thuis ook kunnen doen. Daarvoor zijn we zeven dagen in de week open. Voor advies, een simpel guppy of een exotische kwaliteitsvis van bijna 200 euro."

colofon Heerlijk water is een uitgave van WML, **Concept** Zuiderlicht, **Vormgeving** DimCuppen **Illustraties** Beeldplus, **Fotografie** Zebra Fotostudio en WML, **Redactie** Edwin Hendriks (WML) en DimCuppen, **Druk** Senefelder Misset

Voor waterweetjes, inspiratie, evenementen en kraanwateractualiteiten: volg ons op Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn.

Thee

.....

Guido maakt een kopje thee voor zijn moeder en houdt dan wat warm water over in de ketel. Wat moet ik daarmee doen? vraagt hij zijn moeder. "Vries maar in," zegt zijn moeder, "want heet water kan je altijd gebruiken."

Douche

.....

Een niet zo slimme voetballer staat na de wedstrijd onder de douche met een paraplu! "Hé, waarom doe je dat?" vraagt een teamgenoot. Hij antwoordt: "Ik ben mijn handdoek vergeten!"

Vieze cola

.....

In veel landen doen ze chloor in het water om bacteriën te doden. Limburgs water is zo schoon, daar hoeft dat gelukkig niet. Chloor smaakt namelijk niet lekker. Wie in Amerika geweest is, weet dat vast wel. Daar krijg je vaak water bij het eten (goed idee) maar dat smaakt dan een beetje naar zwembad (bah). Zelfs de cola wordt daar van gechloreerd water gemaakt.

Baby vol water

.....

Bij vrouwen bestaat ongeveer de helft van het lichaam uit water. Bij mannen is dat nog iets meer, zo'n 65% van hun lichaam bestaat uit water. Het lichaam van een baby bevat zelfs nóg meer water: wel 75%. Tomaten winnen het van ons. Die bestaan voor 95% uit water.

Hoog water

.....

Op de waterleiding staat druk. Hoe hoger je komt, hoe lager die druk is. Daarom wordt er in een hoge flat een extra pomp in de kelder gezet om te zorgen dat ze op de 15e verdieping ook in bad kunnen. En daarom ook heeft WML in de hogere delen van Limburg extra pompen staan die voor extra druk zorgen.

Raadsel

.....

Neem een klein flesje halfgevuuld met water en zet daar een rietje in dat je aan het einde kunt buigen. Zet er een leeg glas naast. Hoe kun je nu binnen 30 seconden water uit het flesje in het glas krijgen?

Zet je mond over de bovenkant van het flesje en blaas hard. Het water loopt nu uit het rietje in het glas.